

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาผลกระทบของขนาดรัฐบาลที่มีต่ออัตราเงินเฟ้อในประเทศไทย ได้มุ่งเน้นพิจารณาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของขนาดรัฐบาลที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภค จะเห็นได้ว่าการใช้จ่ายของรัฐบาล การใช้มาตรการด้านภาษีและ การก่อกำหนดขึ้นอัตราเงินเฟ้อ จะส่งผลให้ขนาดรัฐบาลมีขนาดใหญ่ขึ้น การที่รัฐบาลมีการดำเนินนโยบายการคลังแบบขยายตัว มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยการอัดฉีดงบประมาณเข้าในระบบเศรษฐกิจ การดำเนินนโยบายการคลังดังกล่าวจะเป็นการซ้ำเติมให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อ ดังนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาระดับของการแทรกแซงของรัฐบาลในการใช้นโยบายการคลังในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงควรพิจารณาในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ

โดยในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาผลกระทบของขนาดของรัฐบาลที่มีต่ออัตราเงินเฟ้อในประเทศไทย และมีสมมติฐานของการศึกษาคือตัวแปรการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่คาดการณ์ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในความหมายอย่างแคบและการเปลี่ยนแปลงของขนาดรัฐบาล มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ทดสอบคุณสมบัติความนิ่งของข้อมูลในแบบจำลองแล้วจึงทำการสร้างแบบจำลองเพื่อทำการประมาณค่า เพื่อหาความสัมพันธ์ เชิงคูลยภาพในระยะยาว (Co-Integration) และความสัมพันธ์เชิงคูลยภาพในระยะสั้น (Error Correction Model) ของตัวแปรต่างๆ โดยใช้ข้อมูลทุกไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 พ.ศ. 2538 ถึงไตรมาสที่ 4 พ.ศ. 2547 รวมทั้งสิ้น 39 ไตรมาส ซึ่งแบบจำลองในการศึกษาจะประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคซึ่งเป็นตัวแทนของอัตราเงินเฟ้อ การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่คาดการณ์ซึ่งเป็นตัวแทนของอัตราเงินเฟ้อที่คาดการณ์ การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในความหมายแคบ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นและการเปลี่ยนแปลงของขนาดรัฐบาล

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า การทดสอบคุณสมบัติความนิ่งของข้อมูลในแบบจำลอง โดยประยุกต์ใช้การทดสอบ Unit Root พบว่าตัวแปรทุกตัวมีคุณสมบัติความนิ่ง Integrated ณ ระดับ I(1) หลังจากนั้นจึงทำการทดสอบหาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Co-Integration) โดยวิธีการทดสอบของ Johansen (1995) ซึ่งพบว่า แบบจำลองในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว กล่าวคือ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในระยะยาว ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่คาดการณ์ อัตราการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น และการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในความหมายอย่างแคบ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคในระยะยาวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงของขนาดรัฐบาลจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคในระยะยาวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลของการศึกษาแสดงให้เห็นว่าในระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษานั้นการดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลจะส่งผลโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจ จากการที่รัฐบาลมีการดำเนินนโยบายการคลังแบบขยายตัว ส่งผลให้ขนาดของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้เกิดการเจริญเติบโต การลงทุนในประเทศ การจ้างงานเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่ออุปสงค์รวมในระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกิดเงินเฟ้อด้านอุปสงค์ขึ้น นอกจากนี้จากการศึกษาในเชิงพรรณนาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นเกิดจากสาเหตุของปัจจัยราคาน้ำมันที่สูงขึ้นซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินนโยบายการคลังในช่วงระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเป็นการเข้าเติมภาวะเงินเฟ้อที่ประเทศได้รับ

เมื่อพิจารณาการปรับตัวของตัวแปรต่างๆในระยะสั้น โดยอาศัยการทดสอบด้วยวิธี Vector Error Correction Model (VECM) เพื่อให้เห็นการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวของตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษามีทิศทางและขนาดของการปรับตัวที่แตกต่างกันไปได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกที่ส่งผลดุลยภาพในแบบจำลอง เช่น การเกิด Shock กับระบบเศรษฐกิจ ในการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวจะปรับตัวผ่านการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่คาดการณ์ อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นและการเปลี่ยนแปลงของอุปทานเงินในความหมายแคบ โดยใช้ระยะเวลาในการปรับตัวประมาณ 67.11 ไตรมาส

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. การดำเนินนโยบายการคลัง จากการศึกษาพบว่าในระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา การใช้จ่ายของรัฐบาลมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงของขนาดรัฐบาลเพิ่มขึ้น จากผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของขนาดรัฐบาลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ซึ่งในช่วงเวลาที่ทำการศึกษานั้นอัตราเงินเฟ้อในประเทศอยู่ในระดับสูง โดยเป็นเงินเฟ้อที่เกิดจากด้านอุปทาน จากผลของการศึกษาการดำเนินนโยบายการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นการเข้าเติมภาวะเงินเฟ้อให้เพิ่มสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งของการดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาล ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องพิจารณาผลกระทบของการดำเนินนโยบายการคลังในระดับที่เหมาะสมไม่ให้ประเทศประสบภาวะเงินเฟ้อ

2. การดำเนินนโยบายการเงิน จากผลการศึกษา พบว่าการเพิ่มขึ้นของการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในความหมายแคบไม่ส่งผลให้การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าการดำเนินนโยบายการเงินในช่วงเวลาในการศึกษาไม่เป็นการเข้าเติมภาวะเงินเฟ้อให้เพิ่มขึ้น ดังนั้นจากผลการศึกษาจะมีประโยชน์ในการนำไปพิจารณาผลกระทบจากการดำเนินนโยบายทั้งนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และภาวะเศรษฐกิจในช่วงเวลาดังกล่าว

2. ข้อจำกัดในการศึกษา

2.1 จากการศึกษาผลกระทบที่ส่งผลต่ออัตราเงินเฟ้อในการศึกษาในครั้งนี้จะมุ่งเน้นศึกษาอัตราเงินเฟ้อที่เกิดจากทางด้านอุปสงค์ ได้แก่การใช้จ่ายของรัฐบาล ปริมาณเงิน โดยจะให้ความสำคัญมากกว่าเงินเฟ้อที่เกิดจากทางด้านอุปทาน

2.2 จากการศึกษาในครั้งนี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อทำให้ผลของการศึกษาไม่เป็นไปตามทฤษฎีและสมมติฐานในการศึกษา ซึ่งในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษา ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นจึงส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อในประเทศ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

3.1 ในการศึกษาขนาดของรัฐบาลที่คำนวณจากสัดส่วนการใช้จ่ายรวมของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้นในครั้งนี้อย่างไร เมื่อพิจารณาการใช้จ่ายของรัฐบาลนั้นไม่ได้มีการแยกการใช้จ่ายของรัฐบาลออกเป็นด้านต่าง ๆ อาทิ ใช้จ่ายด้านการบริโภค ใช้จ่ายด้านการลงทุน การใช้จ่ายในการป้องกันประเทศ การใช้จ่ายในด้านการศึกษา การใช้จ่ายในสาธารณสุขไปโภค การใช้จ่ายด้านเศรษฐกิจ ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการแยกการใช้จ่ายของรัฐบาลออกเป็นด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะเห็นผลกระทบของรายจ่ายแต่ละประเภทที่มีต่ออัตราเงินเฟ้อได้อย่างชัดเจน

3.2 ในการศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการแบ่งช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น ในช่วงก่อนวิกฤตการณ์และหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อที่จะได้นำผลของการศึกษามาเปรียบเทียบกัน จะได้เห็นถึงความแตกต่าง เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และภาวะเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน